



Kontakt med dyr er godt for helbredet og sindet

Forskere vil undersøge, hvordan og hvorfor kontakt og samvær med dyr virker positivt på mennesker. Tidligere undersøgelser viser, at det er sundt at holde hund.

Samvær med dyr har en positiv effekt på psyken. Terapihunde anvendes til at gøre børn med autisme bedre til at kommunikere og til at håndtere fysisk kontakt. Samvær med heste er med til at opbygge selvtillid, empati og indlevelse hos kriminelle unge. Og heste anvendes til at styrke psyken hos børn med indlæringsvanskeligheder eller omsorgssvigt.

På trods af den flittige brug af dyr til terapi er det ikke klarlagt og dokumenteret, hvilke mekanismer der gør, at den positive effekt ses. Det gør adfærdsforskere fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet

(DJF) ved Aarhus Universitet nu noget ved. Sidst på året går de i gang med et projekt, der vil se nærmere på anvendelsen af dyr som terapi for børn og unge med forskellige psykiske lidelser.

Formålet er i første omgang at skabe et netværk mellem adfærdsforskere, psykologer og behandlere og kortlægge udbredelsen og anvendelsen af dyr som terapi eller behandling.

Det endelige mål er at opstille et projekt, der kan klarlægge kommunikationen og samspillet mellem menneske og terapidyr. Den opnåede viden kan bidrage til i

endnu højere grad at matche de rigtige terapidyr med mennesket og hans eller hendes behov for terapi eller behandling.

- Vi vil undersøge, hvilke terapiformer der bliver brugt, hvordan samspillet mellem dyr og mennesker er, og hvordan det samspil påvirker både dyret og mennesket, forklarer forsker Karen Thodberg fra Institut for Husdyrsundhed, Velfærd og Ernæring ved DJF.

Det er sundt at holde hund

I en artikel, der blev bragt i Dansk

Kennel Klubs medlemsblad nr. 9/1999, skrev dyrlæge Helle Friis Proschowsky bl.a.:

”Vi, der har hund, ved det godt, men nu er der også en række videnskabelige undersøgelser, der bekræfter det:

Det er sundt at holde hund! Bernth Arne Larsen fra Institut for samfundsmedicin ved universitetet i Bergen og Frode Lingsaas, der arbejder dels i Norsk Kennel Klub og dels på Norges Veterinærhøjskole, har sammen skrevet en artikel om emnet i Den norske lægeforenings tidsskrift.” Dyrefondet bringer her et uddrag af denne artikel:

Familiedyr ned-sætter blodtrykket hos ejerne

”En tidligere undersøgelse, der blev foretaget af forskere i Australien, tyder på, at det at have hund hjælper på ens blodtryk. 5.741 mænd og kvinder deltog i en undersøgelse af risikofaktorer for hjerte-karsygdomme. 784 (13,6 %) havde et familiedyr, heraf var 476 hundeejere. Undersøgelsen viste, at de mennesker, der havde familiedyr, procentvis havde lavere blodtryk og mindre risiko for at få hjerte-karsygdomme.

Psykologiske effekter

Mennesker påvirkes både fysiologisk og psykologisk ved samværet med dyr. Flere eksperimentale studier har f.eks. påvist det gunstige i at have familiens hund til stede, når børn skulle gennemgå en ubehagelig undersøgelse. I et studium af 36 børn i alderen 9-16 år fandt man, at både hjertefrekvens og blodtryk faldt, når hunden var med i undersøgelsessituationen. Børnene følte sig mindre stressede og havde lettere ved at komme gennem undersøgelsen.

Betydning for helbred og trivsel hos ældre

Der er lavet flere udenlandske stu-

dier over sammenhængen mellem sundhed og dyrehold blandt ældre. I et studie af 1.036 mænd og kvinder over 65 år blev sundhedstilstanden vurderet ud fra antallet af lægebesøg i et år. Der var væsentlig færre lægebesøg blandt de ældre, der havde hund. Ved belastende livssituationer, som f.eks. tab af ægtefælle eller nære venner, blev det påvist, at de, som ikke havde hund, forøgede antallet af lægebesøg og psykisk behandling.

Det har været diskuteret, om de positive effekter ved at have hund udelukkende skyldes, at hundeejerne fik mere motion end ikkehundeejere. Motion er nok noget af forklaringen, men undersøgelser tyder på, at også andre forhold har betydning. Tilknytningen mellem menneske og hund er stærk. Hunden giver trivsel, tryghed, venskab og social kontakt med andre hundeejere. Det har også vist sig, at tabet af en hund kan give alvorlige sorgreaktioner.”

Dyrets sanser kan hjælpe mennesket

Dyr har gode sanser, som vi mennesker kan få glæde af, hvis vi forstår at observere dem. Det er sandsynligt, at de kan registrere cancer-sygdomme hos os mennesker, før det er muligt for lægevidenskaben at opdage dem. Det forskes der i - i Australien og USA. Det er ligeledes sandsynligt, at de kan registrere - og lider under - andre påvirkninger som fx infralyd, som ikke alle mennesker umiddelbart registrerer eller opfatter som skadelig.

At dyrene har bevaret deres naturlige sanser, viste sig også ved den forfærdelige katastrofe i julen 2004, hvor en tsunami hærgede kyststrækningerne i store dele af Sydøstasien. Dyrene kunne fornemme faren i god tid, inden flodbølgerne hærgede deres bosteder. De nåede at flygte. Hvis mennesket havde registreret reaktionen hos deres dyr og fulgt dem, havde omfanget af katastrofen været væsentligt mindre.

Hunde og andre dyr bliver også brugt som jordskælvsalarm. I Kina blev omkring 150.000 liv reddet i

1975, da byen Haicheng blev evakueret, fordi dyrene begyndte at opføre sig mærkeligt. De fleste af byens indbyggere nåede at komme ud af byen, inden et kraftigt jordskælv ødelagde 90 procent af byen.

I juli 2004 kom dyrene i den zoologiske have i byen Anshan i Kina med i byens seismologiske observationsnetværk. ”Omkring en uge før et jordskælv vil dyrenes adfærd blive mærkbart anderledes”, sagde lederen af det seismologiske kontor i Kina, da dyrene blev en del af netværket, der skal observere jordskælv.

Kort sagt:

Hunden giver os meget og kan hjælpe os ejere i mange situationer.

Den har bevaret sine gode sanser, der kan advare os om eventuelle farer og sygdomme. Den giver os kammeratskab, aktivitet, glæde og tryghed. Den giver os følelsen af at betyde noget, og det giver os en positiv selvopfattelse. Hunden leger med os - og giver os gode stunder, hvor de daglige opgaver og bekymringer bliver glemt. Og måske vigtigst af alt: Den giver os kærlighed og muligheden for at vise omsorg.

Dyrefondet vil følge resultatet af den nye danske undersøgelse, der kan kortlægge dyrs betydning for samspillet mellem dyr og mennesker - og hvordan det samspil påvirker både dyret og mennesket. Men samtidig vil Dyrefondet påpege, at dette samspil skal respektere, at dyrene skal have det godt, og at de skal behandles på deres egne præmisser - med respekt for deres naturlige adfærd.

*God jul og godt nytår
fra os alle i Dyrefondet.
Jan Nielsen*